

Rytmus AB
johanna.svedberg@academedia.se

2024-05-08

1 (19)

Dnr SI 2023:9970

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Rytmus
Göteborg med Rytmus AB som huvudman

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Rytmus Göteborg avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de ämnesplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Rytmus Göteborg i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr *i flera delar* skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att följa upp undervisningen som bedrivs på skolenheten och hur lärarna integrerar värdegrundsuppdraget däri.

Undervisning

Undervisningen främjar *i hög utsträckning* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar *i flera delar* för att eleverna ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn, lärarna, eleverna och skolenhetens övriga personal behöver tillsammans utveckla och tillämpa ett gemensamt förhållningssätt i arbetet med att skapa och bibehålla studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa en likvärdig betygssättning ges *i flera delar*, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och analysera lärarnas bedömningar och betygssättning ur ett likvärdighetsperspektiv, samt utifrån sin analys föra diskussioner med lärarna om identifierade mönster och avvikelser.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **10 januari 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2023:9970) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Rytmus Göteborg leder och styr *i flera delar* skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Uppföljning och analys

Rektorn följer i huvudsak upp och analyserar enhetens kunskapsresultat. I arbetet med att följa upp kunskapsresultaten är även lärare och elevhälsans personal involverade. Av inskickat underlag och intervjuer med rektorn och skolenhetens personal framgår att rektorn följer upp samtliga kurser och analyserar kunskapsresultaten bland annat utifrån årskull, kön och förändringar över tid samt följer upp och analyserar eventuella avvikelser mellan kursbetyg och resultat på nationella prov. Det framgår också att kunskapsresultaten analyseras i förhållande till elevernas närvaro. Vidare framgår att uppföljningen av kunskapsresultat sker vid flera tillfällen under läsåret och på olika sätt, däribland i form av större avstämningar i samband med läsårsstart och läsårsslut men också löpande genom en uppföljningsrutin som främst syftar till att identifiera eventuella risker att enskilda elever och elevgrupper inte uppnår målen.

Uppföljningsrutinen innebär att lärarna bland annat registrerar elevernas kunskapsutveckling inför klassvisa avstämningsmöten vid ett par tillfällen per termin, samt i anslutning till utvecklingssamtalen. Under innevarande läsår har rektorn initierat en ny mötesform för uppföljning på gruppnivå där rektorn, undervisande lärare, mentorer och elevhälsoteamet närvarar. Tanken är att dessa möten ska hållas var tredje vecka under läsåret och att varje klass ska diskuteras vid flera tillfällen under ett läsår. Emellertid är mötesformen så ny att inte alla klasser har lyfts inom ramen för denna mötesform vid tiden för granskningen. I samband med läsårsstart vanligtvis sker en samlad analys av enhetens kunskapsresultat utifrån ett underlag från rektorn som lärarna diskuterar i olika gruppkonstellationer. Av intervju med lärarna framgår att de analyserar resultaten på kurser i respektive ämneslag, men att rektorn inte tar del av anteckningar eller på annat sätt inhämtar information om lärarnas analysarbete.

Rektorn följer i begränsad omfattning upp hur undervisningen bedrivs och hur lärarna integrerar värdegrundsuppdraget däri. Det framgår av intervjuer med rektorn och

skolenhetens personal att rektorn främst följer upp undervisningen genom elevernas utvärderingar, medarbetarsamtal och via olika mötesforum. Vidare framgår att rektorn vid tidpunkten för granskningen endast hade deltagit vid ett fåtal arbetslagsmöten eller ämnesmöten och inte heller tagit del av minnesanteckningar därifrån. Utöver det har rektorn genomfört ett mindre antal strukturerade lektionsobservationer. Uppföljningen av undervisningen är sammantaget begränsad då många av lärarna har den biträdande rektorn som sin närmsta chef och det är den biträdande rektorn som deltar i möten som till exempel klasskonferenser och elevhälsomöten. Det finns dock inte någon systematik eller struktur för hur rektorn tar del av den biträdande rektorns uppföljning och kunskaper om verksamheten. Emellertid framgår av intervju med rektorn att hen vid tiden för granskningen har beslutat att en ny tillsatt arbetslagsledargrupp ska träffas tillsammans med rektorn varje vecka. Gruppen ska fungera som en kanal för informationsutbyte mellan lärarna och rektorn. När det gäller hur lärarna arbetar med att integrera värdegrundsuppdraget i undervisningen sker det på samma sätt som övrig uppföljning av undervisningen, där skolenhetens likabehandlings- och värdegrundsenkät är en viktig informationskälla. Rektorn använder dock inte Skolinspektionens enkät i sitt uppföljningsarbete.

Rektorn genomför utvecklingsinsatser och fördelar resurser utifrån en analys av skolenhetens resultat. Av inskickat material och intervjuer med rektorn och skolenhetens personal framgår att rektorn i sin analys av kunskapsresultaten bland annat har konstaterat att det finns utmaningar när det gäller undervisningen i ämnena matematik, svenska, engelska samt idrott och hälsa. Rektorn har till exempel analyserat kunskapsresultaten i ämnet idrott och hälsa i relation till elevernas närvaro och upplevelse av trygghet. Utifrån sina analyser har rektorn bland annat infört de tidigare beskrivna klassavstämningarna med ökat fokus på frånvarouppföljning och på att identifiera elever som riskerar att inte nå målen, men hen har också satsat på ökade personalresurser i ämnet matematik och gjort en omprioritering gällande skolenhetens specialpedagogiska kompetens. Ytterligare exempel på insatser är lovskola, utökning av schemalagd undervisningstid för att ge elever större tillgång till lärarstöd i flera ämnen, samt byte av lokaler för idrottsundervisningen. Rektorn har dessutom satsat på kompetensutveckling för personalen kring betyg och bedömning och relationellt ledarskap i syfte att utveckla undervisningen och öka måluppfyllelsen.

Ledning och organisation

Rektorn ger lärarna förutsättningar att samverka med varandra. Granskningen visar att det finns organiserade mötesforum där samverkan mellan lärare och övrig personal sker regelbundet i uttalade syften. Av inskickad dokumentation och av intervjuer med rektorn, lärare och representanter för elevhälsans personal framgår att flera av dessa

forum syftar till att ett lärande ska ske inom kollegiet som bidrar till att utveckla undervisningen. Det framgår dessutom av intervju med rektorn att hen vid tiden för granskningen arbetar för att utöka lärarnas förutsättningar till samverkan med ämneskollegor genom samarbete med en närbelägen skolenhet. Prioriterade mål för det kollegiala lärandet bygger på en analys i kollegiet av föregående läsårs resultat och formuleras i en arbetsplan inför kommande läsår. Under läsåret 2022/23 omfattade arbetsplanen områdena tillgänglig lärmiljö, rutiner för att uppmärksamma elever som riskerar att inte nå målen och öka samarbetet mellan lärare och elevhälsans professioner, samt normer och värden. Innevarande läsårs arbetsplan bygger vidare på de insatser som pågick då. Försteläraryuppdag utformas utifrån de prioriterade målen och förstelärare håller i de möten som är avsedda för det kollegiala lärandet. Vid tidpunkten för granskningen sker ett kollegialt lärande kring ämnesreformen 2025. Rektorn följer upp att det sker ett lärande i kollegiet genom att exempelvis delta i en del av de möten som är avsatta för kollegialt lärande, men också genom att ta del av den dokumentation som lärarna för inom ramen för insatsen och diskutera det kollegiala lärandet i möten med förstelärarna, samt genom att ta del av lärarnas samtal sinsemellan i det vardagliga arbetet. Vidare framgår av granskningen att det finns regelbunden samverkan mellan lärarna och elevhälsans professioner, genom främst de klassvisa avstämningsmöten kring elevernas kunskapsutveckling och studiesituation som tidigare nämnts, men även i det vardagliga arbetet. Specialpedagogen har lett kollegialt lärande kring bland annat anpassningar och relationellt ledarskap i klassrummet.

Det finns vissa rutiner för en planerad introduktion av obehöriga lärare. Introduktionen omfattar bland annat en genomgång av skolenhetens lokaler, rutiner, digitala plattformar och system. Tidigare fick obehöriga lärare även en mentor. Av granskningen framgår att det finns få obehöriga lärare på enheten som behöver en sådan introduktion och att de flesta lärare har arbetat på skolenheten under flera år. Dock finns ett fåtal lärare som saknar behörighet i enstaka ämnen som de undervisar i. Emellertid framgår av intervju med lärarna att det stöd som ges till obehöriga och relativt nytexaminerade lärare främst organiseras av lärarkollegiet och sker på deras initiativ. Det finns dock exempel på en obehörig lärare som får stöd av en behörig lärare på en närbelägen skolenhet.

Jämställdhetsarbete

Det bedrivs ett jämställdhetsarbete på skolenheten, men det sker inte strategiskt under rektorns ledning. Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar kunskapsresultat och trygghetsenkäter utifrån kön, med utgångspunkt i det systematiska kvalitetsarbetet och de frågeställningar som finns i underlaget som huvudmannen begär in. Av inskickat underlag och intervjuer med rektorn och personal

framgår att lärare och elevhälsans personal är delaktiga i uppföljningsarbetet. I analyserna syns vissa skillnader, även om en jämförelse över tid visar att kvinnliga och manliga elever på generell nivå uppnår liknande kunskapsresultat. Bland annat framgår av inskickat underlag att rektorn har konstaterat att manliga elever under läsåret 2022/23 nådde högre kunskapsresultat i ämnet engelska än vad kvinnliga elever gjorde, och att det omvända gäller för kunskapsresultaten i ämnet svenska. Vad de varierande resultaten står för menar rektorn är svårt att uttala sig om. När det gäller elevernas upplevelse av trygghet drar rektorn slutsatsen att det skiljer sig något mellan manliga elevers svar och kvinnliga elevers. De kvinnliga eleverna upplever en något minskande grad av trygghet medan upplevelsen av trygghet ökade bland de manliga eleverna under föregående läsår. Av intervjuer med rektorn och skolenhetens personal framgår att jämställdhetsarbetet integreras i undervisningen utifrån lärares egna initiativ. Däremot finns det inget gemensamt arbete inom kollegiet gällande jämställdhetsarbetet då rektorn inte leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete. Rektorn känner dock till inslag i undervisningen som har skett utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Exempelvis har elever analyserat kurslitteratur ur jämställdhetsperspektiv och kontaktat förlagen med klagomål på ojämn representation i litteraturen. Lärare blandar också medvetet manliga och kvinnliga elever i exempelvis ensemblegrupper och diskuterar könsstereotyper kopplat till musik. Vidare framgår att det tidigare har funnits ett försteläraryupdrag med fokus på genus och könsstereotypa mönster kopplat till främst musikbranschen. Det uppdraget finns inte kvar, men vid föregående läsårs slut fanns det dock tankar på skolenheten om att starta en arbetsgrupp med fokus på bland annat jämställdhet, men det arbetet har inte påbörjats. Sammanfattningsvis framgår det att under det senaste läsåret har rektorn inte lett något strategiskt jämställdhetsarbete i syfte att alla elever oavsett könstillhörighet ska ha samma förutsättningar att nå målen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att följa upp undervisningen som bedrivs på skolenheten och hur lärarna integrerar värdegrundsuppdraget däri.

Skolinspektionen bedömer att rektorn endast i viss utsträckning följer upp hur undervisningen på skolenheten bedrivs och hur lärarna arbetar med att integrera skolans värdegrundsuppdrag i undervisningen. Genom en mer systematisk uppföljning av samtliga lärares undervisning kan rektorn få ett bredare underlag i arbetet med att identifiera utvecklingsbehov.

Enligt 4 kap. 4 § skollagen har rektorn ansvar för att på skolenhetsnivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Av Gy 11, avsnitt 1 framgår att gymnasieskolans uppdrag är att förmedla kunskaper och skapa förutsättningar för att eleverna ska tillägna sig och utveckla kunskaper. Dessutom ska den främja och förankra grundläggande värden, främja elevernas lärande och förbereda dem för att arbeta och verka i samhället.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98, s. 28-29) med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet framgår bland annat att det är viktigt att rektorn följer upp hur arbetssätt och metoder i undervisningen påverkar elevers lärande och utveckling. Personalen behöver få återkoppling på sin undervisning från rektorn samt från kollegor.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn systematiskt följer upp all undervisning som bedrivs på skolenheten och hur lärarna arbetar med att integrera värdegrundsfrågor i sin undervisning, samt fördjupar analysen av den egna verksamheten för att tillsammans med skolenhetens lärare, elevhälsopersonal och elever utveckla undervisningen.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4 Gymnasiegemensamma ämnen

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar *i hög utsträckning* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Struktur och målfokus

Undervisningen är strukturerad och varierad, och lärarna tydliggör på olika sätt mål och syfte med undervisningen. Av intervjuer med lärare och elever samt av observationer framgår att undervisningen följer en för eleverna känd struktur, har ett logiskt flöde och grundar sig i läroplanen, programmålen och kursplanerna. Vidare framgår att lärarna förmedlar syfte, mål och planering till eleverna muntligt i samband

med lektioner och individuella samtal, men också skriftligt genom exempelvis planeringar och annat underlag som finns tillgängligt på skolenhetens lärplattform. Det är vanligt att lärarna tar upp syfte och mål med kurserna vid kursstart och i samband med nya arbetsområden. En del lärare återkommer löpande till kursmål, betygskriterier och planering, och informerar om hur undervisningens innehåll och moment relaterar till vidare studier eller till hälsa och framtida karriär. Exempelvis arbetar lärarna i sång tillsammans fram en övergripande planering som de sedan utformar utifrån enskilda elevers individuella mål och förutsättningar. Lärarna skapar struktur för eleverna på olika sätt, bland annat genom att inleda lektioner med en gemensam genomgång av det planerade innehållet och lektionens olika moment, vilka även presenteras skriftligen på tavlan. Vidare refererar lärarna till tidigare undervisningstillfällen och arbetsområden för att sätta lektionen och dess innehåll i ett sammanhang, sammanfattar innehåll, fångar upp elevernas frågor och hänvisar till vad som ska ske nästa tillfälle innan lektionen avslutas. Det finns även en gemensam struktur för hur information och material presenteras på skolenhetens lärplattform, vilket bidrar till tydlighet och förutsägbarhet.

Variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är varierad och lärarna arbetar för att motivera och engagera eleverna och stötta deras lärande och kunskapsutveckling. Granskningen visar att undervisningen är varierad till så väl arbetsformer som arbetssätt och innehåller både teoretiska och praktiska inslag under skoldagen och i enskilda lektioner. Det framgår av intervjuer med lärare och elever samt av observationer att lärarna bekräftar eleverna, uppmuntrar dem att ta sig an uppgifter, att komma vidare och att utveckla sina resonemang. Lärarna förklarar på olika sätt, visualiserar och resonerar med eleverna. Det sker både i helgrupp, i mindre gruppkonstellationer och individuellt. Vidare framgår att lärarna aktivt söker upp elever för att kontrollera om de har förstått, behöver hjälp eller utmaningar och att de ställer öppna frågor till eleverna som fördjupar elevernas resonemang. Lärarna även hjälper eleverna utanför lektionstid, exempelvis genom att svara på frågor via e-post. Lärarna fångar elevernas engagemang och skapar motivation genom att identifiera elevernas intressen och införliva dem i undervisningen, genom att förklara varför det är viktigt att känna till vissa saker, eller att ta upp frågor som provocerar, men också genom att själva visa stort engagemang för ämnet och undervisningens innehåll. Vidare framgår av intervju med lärarna att en strategi för att skapa motivation och engagemang hos eleverna, är att låta dem resonera tillsammans i grupp kring hur var och en bidrar till att uppnå ett gemensamt mål. Ibland får eleverna göra en självskattning innan momentet som sedan ligger till grund för samtalet. Av intervju med eleverna framgår att de blir motiverade av att lärarna är kunniga och engagerade, samt när uppgifterna är roliga

och relevanta för utbildningen, men även att beröm och uppmuntran från lärarna skapar motivation.

Anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Lärarna anpassar undervisningens innehåll och arbetssätt till elevernas förutsättningar. Lärarna arbetar med olika metoder för att identifiera vilka behov som finns i respektive elevgrupp och elevhälsans professioner stöttar i viss omfattning lärarna kring anpassningar i undervisningen. Vilka behov som föreligger i grupperna kommer till lärarnas kännedom löpande och under exempelvis individuella samtal med elever, återkopplingssituationer, undervisningsutvärderingar och vid kollegiets gemensamma avstämningar av elevernas kunskapsutveckling. Det är främst i samband med de avstämningsmöten för kontinuerlig uppföljning av kunskapsutveckling och frånvaro i respektive elevgrupp som lärarna får stöttning av elevhälsans professioner i arbetet med anpassningar. I samband med dessa möten förmedlas information om vilka eventuella behov som finns i elevgrupperna och det sker ett erfarenhetsutbyte i kollegiet som bidrar till att utveckla lärarnas arbete med anpassningar. Dessutom kontakter lärarna specialpedagogen med frågor om anpassningar. Av observationer och samtliga intervjuer framgår att lärarna utifrån identifierade behov anpassar undervisningen på både grupp- och individnivå genom att exempelvis erbjuda olika läromedel och material, att bryta ner uppgifter eller skapa uppgifter och sammanhang som utmanar eleverna på olika nivåer, samt att låta elever arbeta i individuell takt och visa sina kunskaper genom anpassade redovisningssätt och examinationsformer.

Elevernas delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Eleverna får möjlighet att ta ansvar för och reflektera över sitt eget lärande. Lärarna ger även eleverna möjlighet att förhålla sig till frågor utan givna svar. Av intervjuer med lärare och elever, samt av observationer, framgår att undervisningen innehåller inslag där eleverna får utmana sina föreställningar i diskussion med andra och resonera kring olika lösningar och alternativa ställningstaganden. Det kan exempelvis handla om hur de ska ta sig an en viss uppgift eller vilka konsekvenser olika val och ageranden skulle kunna få. Eleverna får kontinuerligt information om sin kunskapsutveckling och ges möjlighet att ta ansvar för sitt lärande. Det sker exempelvis genom muntlig och skriftlig återkoppling på uppgifter i samband med undervisningen, men också genom dokumentation i lärplattformen, under utvecklingssamtal och vid enskilda avstämningsmöten mellan lärare och elev.

Eleverna är delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. Av samtliga intervjuer och av observationer framgår att det finns en inarbetad rutin för skolans personal att ta del av elevernas synpunkter på undervisningen genom huvudmannens undervisningsutvärderingar. Utöver det arbetar lärarna på eget initiativ eller i

överenskommelse med kollegor kring att låta eleverna utvärdera undervisningen och påverka planeringen. Det finns lärare som i hög grad involverar eleverna och de som gör det i mindre utsträckning. Exempel på strategier som lärarna använder för att inhämta elevernas synpunkter inför planering av undervisningen är att låta eleverna skriva ner mål och förväntningar inför en kurs och sedan följa upp det senare under kursen och att utvärdera efter enskilda moment, halvvägs in i eller i slutet av en kurs. Lärare hörsammar även elevernas tankar och synpunkter kontinuerligt i samband med undervisningen och förhåller sig till det för att korrigera planeringen efter hand. Exempel på sådant som eleverna får vara med och påverka är examinationsformer, tidsplan, arbetssätt och arbetsformer samt i viss utsträckning undervisningens innehåll.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 2.1

Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolan arbetar *i flera delar* för att eleverna ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero.

Trygghet

På skolenheten finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet som bygger på en analys av hur tryggheten påverkar lärandet. Det framgår av samtliga intervjuer och inskickat underlag att arbetet med trygghet har sin grund i uppföljningar av elevernas upplevelser av trygghet genom exempelvis enkäter, utvecklingssamtal och närvarouppföljningar. Resultaten visar att eleverna generellt känner sig trygga, men att det finns platser på skolenhetens område där elever upplever otrygghet. Det är en bild som även framkommer av Skolinspektionens elevintervjuer. Skolenhetens enkäter omfattar inte frågor om kränkningar och trygghet på nätet, men information om otrygghet i elevernas digitala miljöer har nått skolenhetens personal och rektorn genom exempelvis fritextsvar. Av intervju med rektorn framgår dessutom att uppföljningen av elevernas närvaro är en del av trygghetsarbetet, då det bland annat omfattar en kartläggning av om frånvaron är relaterad till elevernas upplevelse av trygghet eller ej. Närvarouppföljningarna är ett av rektorns prioriterade områden och ingår i de regelbundna klassavstämningarna där närvaro, kunskapsresultat och sociala faktorer sammanställs och analyseras parallellt. Även den rutin för mottagandet av

nya elever, som tidigare nämnts, är en viktig del i trygghetsarbetet, liksom exempelvis gemensamma aktivitetsdagar. Vidare framgår av granskningen att trygghetsarbetet är en gemensam angelägenhet för personal och elever på skolenheten. Av intervju med rektorn framgår att så väl elevrådet som personalen förväntas förbereda sig för att diskutera specifika frågor i olika mötessammanhang. Åtgärder som har satts in utifrån analyser av elevernas upplevelse av trygghet är exempelvis att öka vuxennärvaron i delar av lokalerna, att arbeta aktivt med värdegrundsfrågor och relationer i undervisningen och i mentorsgrupperna, samt att engagera elever i och genomföra trygghetsskapande förändringar i den fysiska miljön. På elevernas förslag har en trygghetsgrupp bestående av kuratorn och elever bildats. Trygghetsgruppen arbetar främst förebyggande och främjande genom att anordna inkluderande aktiviteter och ta emot nya elever. Vidare har också ett aktivt arbete kring trygghet på nätet och nätkränkningar inletts på skolenheten under innevarande läsår. Det har dock inte skett någon utvärdering av trygghetsgruppens arbete eller arbetet med trygghet på nätet än.

Studiero

På skolenheten finns ett samlat arbete med att skapa studiero som eleverna är delaktiga i, men lärarna har olika förhållningssätt i arbetet med att skapa och bibehålla studiero. Granskningen visar att det pågår ett främjande och förebyggande arbete kring studiero samt att studieron generellt är god, även om det händer att elever ägnar sig åt annat än skolarbete på lektionerna. Av observationer och intervjuer med rektorn och lärare framgår att det i dessa fall främst handlar om att eleverna istället fokuserar på aktiviteter kopplade till datorer eller mobiltelefoner. En bidragande faktor till bristande studiero är också hur skolenhetens lokaler nyttjas och är beskaffade. Vidare framgår att rektorn kartlägger elevernas uppfattning om studiero genom enkäter och att elevrådet presenterar och diskuterar enkätresultaten i klasserna. Utvecklingssamtal, mentorssamtal, elevrådsmöten, möten med elevskyddsombud och kontinuerliga klassavstämningsmöten som rektorn deltar i, gör att rektorn håller sig uppdaterad om studieron. Det framgår dessutom av intervju med representanterna för elevhälsan att det inom ramen för det förebyggande arbetet finns rutiner för att ta emot nya elever och skapa grupper, samt att kollegiet kontinuerligt delar information i digitala forum om situationen i de olika grupperna. Personalen diskuterar frågor om studiero på gemensamma möten och har kommit överens om vissa förhållningssätt och strategier för arbetet med studiero. Det innebär exempelvis att klassrumspaceringar ska gälla i vissa grupper och att lärarna ska samla in mobiltelefoner vid lektionsstart, samt att eleverna inte ska spela dataspel under lektionstid. Emellertid framgår av samtliga intervjuer att lärarna förhåller sig olika i arbetet med att skapa och upprätthålla studiero och att de överenskomna strategierna

inte efterlevs av alla. Det innebär exempelvis att elever kan ägna sig åt mobiltelefoner eller aktiviteter på datorerna som inte ingår i undervisningen utan att lärare agerar. Vissa lärare försöker skapa studiero genom att inte låta eleverna lämna klassrummet under lektionerna medan andra lärare försöker skapa studiero genom att sprida ut eleverna i olika lokaler som exempelvis grupprum, skolbibliotek eller på gemensamma ytor. Att elever ibland arbetar med skoluppgifter på gemensamma ytor där det samtidigt befinner sig elever som har rast främjar dock inte elevernas studiero. Granskningen visar också att undervisningen i några av klassrummen påverkas negativt av störande ljud från angränsande gemensamhetsytor. Eleverna är delaktiga i arbetet kring studiero bland annat genom att utvärdera och ge förslag på revideringar av enhetens ordningsregler. Emellertid framgår av elevintervjuer att ordningsreglerna inte är kända för alla elever. Av intervju med rektorn framgår även att eleverna har efterfrågat flera platser att kunna sitta och arbeta ostört på, men att det har varit svårt att ordna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn, lärarna, eleverna och skolenhetens övriga personal behöver tillsammans utveckla och tillämpa ett gemensamt förhållningssätt i arbetet med att skapa och bibehålla studiero.

Skolinspektionen bedömer att skolenheten bedriver ett gemensamt arbete i syfte att skapa studiero där eleverna till viss del är delaktiga, men att det varierar huruvida lärarna tillämpar de överenskomna gemensamma förhållningssätten, exempelvis kring mobiltelefoner och datoranvändning. Genom att tillämpa ett gemensamt förhållningssätt ökar möjligheterna att skapa och bibehålla studiero.

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen.

Av 5 kap. 4 a § skollagen får vid undervisning endast sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning förekomma som sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller utgör extra anpassningar eller särskilt stöd enligt 3 kap. Om det finns särskilda skäl får dock rektorn eller en lärare tillåta en enskild elev att använda en mobiltelefon eller annan elektronisk kommunikationsutrustning även i andra fall än som avses i första stycket.

Av Regeringens proposition Skolans arbete med trygghet och studiero (Prop. 2021/22:160, s.24) framgår bland annat att bristande systematik, enligt Skolinspektionen, ofta är stor när det gäller skolors arbete med att skapa studiero. På skolor som inte lyckas i denna fråga saknas t.ex. ofta en heltäckande bild av nuläget och ett gemensamt, skolövergripande angreppssätt. I stället kan ansvaret för studiero läggas på enskilda lärare vilket kan medföra att det finns stora skillnader i studiero inom samma skola.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att utveckla arbetet med att skapa och upprätthålla studiero. Tillsammans med lärare, övrig skolpersonal och elever behöver rektorn skapa samsyn kring vilka arbets- och förhållningssätt som ska gälla. Rektorn behöver också tydligare leda samtal och diskussioner i kollegiet så att beslutade arbets- och förhållningssätt kring studiero leder till samsyn och därmed också tillämpas. Dessutom behöver rektorn kontinuerligt följa upp hur gemensamma åtgärder och förhållningssätt efterlevs i syfte att tillförsäkra eleverna en skolmiljö som präglas av studiero.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 22-25 a §§ skollagen

8 kap. 2-3 och 3 f §§ gymnasieförordningen

Gy11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa en likvärdig betygssättning ges i flera delar.

Kvalitetssäkring av bedömningar och betyg

Rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra bedömningar och betygssättning, men förutsättningarna varierar beroende på behörighet och undervisningsämne. Granskningen visar att det finns inplanerad tid för individuellt och gemensamt bedömningsarbete, men däremot varierar det om lärare har möjlighet att sambedöma med en ämneskollega. Av inskickat underlag och av intervjuer med rektorn och med lärarna, framgår att samverkan när det gäller bedömningsarbetet främst sker inom ämneslagen och att lärarna diskuterar betygssättning med kollegor som undervisar i liknande kurser. Många av lärarna har deltagit i kompetensutveckling kring betyg och bedömning vid en av landets högskolor. Sambedömning av de nationella proven i svenska och engelska är inplanerad för vårterminen 2024 tillsammans med lärare på annan skolenhet. Lärare i gymnasiegemensamma ämnen säkerställer en likvärdig bedömning och betygssättning genom exempelvis jämförelser med resultat på anonymiserade nationella prov, men också genom att diskutera elevtexter med

varandra. På skolenheten finns många behöriga lärare i musikämnet som kontinuerligt under läsåret diskuterar bedömningsunderlag och bedömningar. Som referensmaterial använder de bland annat filmade exempel. Dessutom anordnas bedömningsträffar i musikkurser, där lärare och elever samtalar kring elevernas prestationer och vad olika betygsnivåer innebär. Rektorn känner till att en del lärare använder Skolverkets bedömningsstöd men uppger att medvetenheten bland lärarna är olika stor kring vilket bedömningsstöd som finns att tillgå. När det gäller lärare som är ensamma om att undervisa i ett ämne på skolenheten finns viss samverkan med lärare på en annan skolenhet.

Diskussion och analys av betyg

Rektorn analyserar eventuella avvikelser mellan betyg i några ämnen och kurser, samt mellan resultat på nationella prov och kursbetyg. Rektorn för dock sällan diskussioner med betygssättande lärare utifrån analyserna. Av insänt material och intervjuer med lärarna, framgår att lärarna tidigare fick i uppdrag av dåvarande rektorn att tillsammans analysera betygen i engelska, matematik och svenska i relation till resultaten på de nationella proven. Rektorn tog del av lärarnas analys, vilken sedan användes som underlag vid nästkommande års analysarbete. Vid analyser av betygssättningen såg lärarna exempelvis avvikelser mellan betyg i olika kurser i samma grupp, där betygen generellt har varit lägre i kurser i gymnasiegemensamma ämnen än i inriktningkurser. Tidigare konstaterades även avvikelser mellan lärares bedömning av gymnasiearbeten, vilket ledde till ett utvecklingsarbete för att säkerställa likvärdig betygssättning. Det framgår dock av intervjuer med lärarna att det på grund av organisatoriska förutsättningar inte skedde något gemensamt arbete med betygsanalyser vid läsårsslut 2023, samt att rektorn inte följer upp betygssättningen i musikkurser. Rektorn har endast i enstaka fall diskuterat betygssättningen och bakomliggande orsaker med lärarna och då har det rört sig om att lärare har fått motivera F-betyg.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och analysera lärarnas bedömningar och betygssättning ur ett likvärdighetsperspektiv, samt utifrån sin analys föra diskussioner med lärarna om identifierade mönster och avvikelser.

Skolinspektionen bedömer att rektorn i begränsad utsträckning följer upp och analyserar lärarnas bedömningar och betyg ur ett likvärdighetsperspektiv. Fokus har

legat på betygen i vissa ämnen och då främst i relation till resultaten på nationella prov, vilket ger en begränsad analys avseende både studieår och ämnen.

Av 1 kap. 9 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas. Vidare anges i 3 kap. 14 § skollagen att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med denna lag och andra författningar.

Av Kommentarer till Skolverkets allmänna råd om betyg och provning (SKOLFS 2022:417, s. 48) framgår att för att kunna göra ändamålsenliga analyser av resultaten behöver statistik för betyg i de olika ämnena tas fram, sammanställas och analyseras. Rektorn behöver kunna analysera om det finns avvikelser mellan till exempel betyg och nationella provbetyg i olika undervisningsgrupper. Det kan även handla om att undersöka skillnader till exempel utifrån kön eller socioekonomiska faktorer. Rektorn kan också analysera betygsfördelningen mellan olika elevgrupper i ämnen där det inte finns nationella prov. Om avvikelser eller skillnader förekommer behöver rektorn undersöka om dessa är motiverade eller inte. Rektorn behöver vara särskilt uppmärksam på återkommande mönster.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn på ett systematiskt sätt följer upp och analyserar lärarnas bedömningar och betygssättning för att kunna säkerställa en rättvis betygssättning av god kvalitet. Detta arbete bör omfatta jämförelser av skillnader i betyg inom och mellan alla ämnen och årskurser. Utifrån dessa analyser behöver rektorn också föra diskussioner med betygssättande lärare om principerna för en rättvisande och likvärdig betygssättning, både i ämnen med och utan nationella prov, samt jämföra skolenhetens betyg med betygen på andra skolor och med betygen totalt i riket.

På Skolinspektionens vägnar

Malin Lundquist

Malin Lundquist

Beslutsfattare

Signerat av: Malin Lundquist

Maria B. Stiegsdotter

Maria B. Stiegsdotter

Föredragande

Signerat av: Maria Björkenborn Stiegsdotter

I handläggningen av ärendet har även utredare Viktor Hagström deltagit.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sju lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med representanter för enhetens elevhälsoteam.
- En intervju med rektorn.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan, samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i betygssättningen? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 27-29 februari 2024. Besöket genomfördes av Maria B. Stiegsdotter och Viktor Hagström.

Rytmus Göteborg är en gymnasieskola belägen i Göteborgs kommun. Huvudman är Rytmus AB. På skolenheten får cirka 300 elever sin utbildning på estetiska programmet. Skolenheten leds av en rektor. Det finns även en biträdande rektor.